

LANDBOUW

Hoe bomenkap in Nederland tot miljoenen verlies leidt

Er is hevige discussie over de beste manier om bomen te kappen. Experts zochten het uit en kwamen met uiteenlopende conclusies, ook financieel.

Vasco van der Boon
Amerongen

Behalve met de stikstofcrisis zit het departement van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) met nog een andere taaie kwestie: hoe Nederland zijn bossen beheert.

Twee kampen staan tegenover elkaar: voorstanders van periodiek kaalkappen van complete boomplantages versus de aanhangers van selectief kappen van een enkele boom uit het bos.

Ten opzichte van de grote wereldproblematiek lijkt dit klein bier, maar dan wel met verrassend veel geld als inzet. En de tegenstellingen lopen hoog op. Zo hoog dat landbouwminister Carola Schouten 'maatschappelijke onrust' signaleerde over dit thema. In het uitvoeringsdocument van haar Bossenstrategie, dat de bewindsvrouw vorige maand voor bespreking naar de Tweede Kamer stuurde, verklaart zij alle ophef met: 'Het kappen van bomen zal altijd emoties oproepen.'

Maar er moet meer aan de hand zijn dan een oprisping van sentiment als zelfs een voormalig directeur van Staatsbosbeheer, een oud-decaan en hoogleraar van de landbouwuniversiteit Wageningen en een ex-rentmeester van de Kroondomeinen het door Schouten bepleite bosbeleid afkeuren als een vorm van kaalslag. Tegenstanders van het bosbeleid van de overheid bestempelen het als 'rampzalig voor de biodiversiteit'.

Het bos, en de omgang daarmee, verdeelt ook de Tweede Kamer in twee vrijwel gelijke helften. Aangespoord door

een Kamermotie gaf Schouten afgelopen zomer opdracht de voor- en nadelen van kaalkappen te onderzoeken. Zelfs die opdracht riep nieuw verzet op. Om de onrust te bezweren, accepteerde zij dat naast haar officiële onderzoeksteam een concurrerend team van kritische deskundigen over dit dispuut zou rapporteren.

Dat laatste team publiceerde dit week-einde zijn speurwerk. De officiële ploeg die de minister aan het werk had gezet, rond de vorige maand het werkstuk af, maar dat rapport heeft het ministerie van LNV nog niet naar de Kamer gestuurd. Het FD kon daar niettemin al kennis van nemen, net als van het rivaliserende rapport. En wat blijkt na lezing van beide studies? De twee teams van experts zijn het oneens.

Zij verschillen zelfs al van mening over de definitie van kaalkap. In het door de minister aangevraagde onderzoek *Ecologische effecten van vlaktekapping* stellen de Wageningse wetenschappers Jan den Ouden en Frits Mohren dat de kap van een halve hectare bomen — een stuk bos van ruim een halfvoetbalveld — geen echte kaalkap kan heten. Houtoogst van deze omvang achten zij geen probleem, maar noemen zij juist efficiënt, waarmee hun onderzoek een steun in de rug is voor de Bossenstrategie van Schouten, want die neemt voortaan kapvlaktes van een halve hectare 'als uitgangspunt bij regulier beheer' van bossen.

Maar hoe efficiënt die vlaktekapping precies is, berekenden Den Ouden en Mohren niet. De factor geld komt in hun rapport niet eens voor. Dat bevreedt Jaap Kuper, voormalig rentmeester van Kroondomein Het Loo. Hij schreef de financiële bijlage van het dit weekeinde uitgebrachte tegen-

Voormalig rentmeester van Kroondomein Het Loo, Jaap Kuper, vindt kaalkap onnodig duur.

FOTO: JP MOOLENAAR

'Een kosten-baten-analyse van het kapbeleid ontbreekt in het rapport en dat is misleidend'

rapport *Ecologische effecten van vlaktekapping op de kwaliteit van bosccosystemen* door een team onder leiding van oud-WUR-decaan Rudy Rabbinge.

'Een kosten-batenanalyse van het voorgestelde kapbeleid ontbreekt in het rapport van Den Ouden en Mohren', constateert Kuper. Ook de Bossenstrategie mist zo'n doorrekening volgens hem. En bosbeheer zonder een kosten-batenanalyse is 'misleidend', vindt Kuper, die tegenwoordig in de wereld een veelgevraagd bosconsulent is.

Op een zandweg over de Utrechtse Heuvelrug wijst Kuper naar wat hij het resultaat acht van die misleiding: een plantage van allemaal even jonge dennen. 'Daar is het bosbeheer versimpeld tot akkerbouw met bomen. Met een gemiddeld exploitatieverlies van €60 per hectare per jaar.'

Staatsbosbeheer en andere bosc-eigenaren zijn volgens Kuper sinds de bezuinigingen in 2010-2012 door toenmalig staatssecretaris Henk Bleker (CDA) op grote schaal oude dennenbossen tegen de vlakte gaan halen, waarna de vrijgekomen ruimte met allemaal even jonge zaailingen wordt herbeplant. In blokken van een halve hectare is dat wel degelijk kaalkap, weersprekt Kuper de door LNV ingeschakelde experts.

Kuper draait weg van de eenvormige dennenplantage en wijst naar de overkant

ADVERTENTIE

Van lantaarnpalen die de straat veiliger maken tot een appje wanneer je je huis moet luchten. Technologische snufjes moeten onze steden, wijken en huizen slim maken. Maar hoe voorkomen we dat de openbare ruimte een commerciële speeltuin wordt voor bedrijven?

PRESENTATIE: PAUL LASEUR
ELKE MAANDAG VAN 15.30 TOT 16.00 UUR EN ALTIJD ON DEMAND

Mede mogelijk gemaakt door:

BNR

LUISTER
BNR BOUWMEESTERS
ALLES OVER DE BOUWERELD

Kort

AUTO'S APK-plicht voor oldtimers afgeschaft

Voertuigen van vijftig jaar of ouder hoeven vanaf 1 januari niet meer verplicht APK gekeurd te worden. Minister Van Nieuwenhuizen (Infrastructuur en Waterstaat) schaft de verplichte periodieke keuring voor deze oldtimers af om de lasten voor de eigenaren van deze historische voertuigen te verlichten.

Volgens de ministers zijn oldtimers vaak in handen van liefhebbers die veel aandacht besteden aan het onderhoud en relatief weinig de weg opgaan met hun voertuig. 'Om de eigenaren niet onnodig op kosten te jagen, hoeven zij als hun voertuig vijftig jaar of ouder is straks niet meer naar de garage voor een verplichte keuring', aldus Van Nieuwenhuizen. De APK blijft verplicht voor oude taxi's, ov-auto's en ADR-voertuigen (gevaarlijke stoffen), vanwege de functie van dit type voertuigen.